

Warszawa, dn. 02.06.2015 r.

Główny Sąd Łowiecki

ul. Nowy Świat 35

00-029 Warszawa

Rep. GSŁ N 1/15

UCHWAŁA

Główny Sąd Łowiecki w zwykłym składzie:

Przewodniczący: **SGSŁ Grzegorz Borkowski /ref./**
SGSŁ Włodzimierz Kowalczyk
SGSŁ Jacek Tadych

Protokolant: **Joanna Ciotucha**

w obecności Z-cy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego PZŁ:

Kol. Jerzego Kropidłowskiego

rozpoznał zagadnienie prawne przedstawione przez Okręgowy Sąd Łowiecki w Poznaniu postanowieniem z dnia 13.04.2015 r., o następującej treści:

„Czy wyrażona w art. 42 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i w art. 1 ust. 1 Kodeksu karnego oraz utrwalona w orzecznictwie sądowym i nauce prawa zasada, iż nie jest karalne zachowanie, które nie było przestępstwem w chwili jego popełnienia lub nie jest przestępstwem w dacie orzekania (nullum crimen sine lege) obowiązuje w postępowaniu dyscyplinarnym prowadzonym na podstawie ustawy Prawo łowieckie.”;

na podstawie § 46 ust. 3 Regulaminu sądów łowieckich i rzeczników dyscyplinarnych w PZŁ

uchwalił co następuje:

Ustalenie w okresie od 01.01.2015 r. do 31.12.2016 r. dłuższych, niż w latach poprzednich, okresów polowań na dziki – lochy nie powoduje depenalizacji popełnionych wcześniej przewinień łowieckich polegających na odstrzale loch w czasie ochronnym.

/-/ Grzegorz Borkowski
/-/ Włodzimierz Kowalczyk
/-/ Jacek Tadych

UZASADNIENIE

1.

Postanowieniem z dnia 13.04.2015 r. Okręgowy Sąd Łowiecki w Poznaniu na podstawie § 46 ust. 1 Regulaminu sądów łowieckich i rzeczników dyscyplinarnych w PZŁ przedstawił Głównemu Sądowi Łowieckiemu następujące zagadnienie prawne:

„Czy wyrażona w art. 42 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i w art. 1 ust. 1 Kodeksu Karnego oraz utrwalona w orzecznictwie sądowym i nauce prawa zasada, iż nie jest karalne zachowanie, które nie było przestępstwem w chwili jego popełnienia lub nie jest przestępstwem w dacie orzekania... obowiązuje w postępowaniu dyscyplinarnym prowadzonym na podstawie ustawy Prawo łowieckie”.

2.

Stan faktyczny sprawy przedstawiał się następująco:

Obwiniony w dniu 09.02. 2012 r. dokonał odstrzału dzika – lochy w czasie ochronnym. Sąd Rejonowy w Szamotułach wyrokiem z dnia 13.11.2012 r. „...uznając iż oskarżony... dopuścił się występku z art. 53 pkt 3 ustawy z dnia 13.10.1995 r. Prawo łowieckie” warunkowo umorzył postępowanie karne na okres próby w wymiarze 1 roku. Postępowanie dyscyplinarne w tej sprawie zostało zawieszono w dniu 23.12.2012 r. a następnie podjęte w dniu 12.11.2014r.

We wniosku oskarżycielskim zarzucono obwinionemu, że „dokonał odstrzału dzika lochy w okresie ochronnym” co stanowi „przewinienie łowieckie polegające na naruszeniu przepisu § 1 ust. 1 pkt 5b rozporządzenia Ministra Środowiska w dniu 16.03.2005 r. w sprawie określenia okresów polowań na zwierzęta łowne (Dz. U nr 48 poz. 459 z 2005 r. ze zm.)”.

Obrońca obwinionego zwrócił się do Okręgowego Sądu Łowieckiego o wystąpienie do Głównego Sądu Łowieckiego „... w przedmiocie istotnych wątpliwości w zakresie wykładni § 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17.12.2014 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia okresów polowań na zwierzęta łowne (Dz. U. z 2014 r. poz. 1901). Po tej zmianie w czasie obecnym czyn obwinionego nie stanowi zarówno przewinienia łowieckiego jak również nie wyczerpuje znamion przestępstwa z art. 53 pkt 3 Prawa łowieckiego. W prawie karnym obowiązuje zasada, zawarta w art. 4 § 1 KK nakazująca wsteczne stosowanie ustawy względniejszej. Zdaniem obrońcy zasada ta powinna mieć zastosowanie w postępowaniu dyscyplinarnym.

3.

Okręgowy Sąd Łowiecki przychylił się do wniosku obrońcy dzieląc zamieszczoną w nim argumentację prawną. W ocenie Sądu, który powołał się na art. 42 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 1 ust. 1 Kodeksu Karnego a także na orzecznictwo sądów karnych i wypowiedzi doktryny, sprawca nie może ponosić odpowiedzialności za zachowanie, które nie jest zabronione przez aktualnie obowiązujące prawo. Przyjmując zatem zasadę odpowiedniego stosowania do postępowania dyscyplinarnego reguł prawa karnego należałoby obwinionego uniewinnić. Ponieważ zasada taka nie jest wprost wyrażoną w przepisach normujących postępowanie dyscyplinarne w sprawach łowieckich (jak to ma miejsce w odniesieniu do Kpk – por. art. 35s ust. 2 Prawa łowieckiego) należałoby zastosować bezpośrednio art. 42 Konstytucji, co nakazuje art. 8 ustawy zasadniczej. Ponieważ sprawa ma charakter precedensowy przedstawienie zagadnienia prawnego do rozstrzygnięcia Głównemu Sądowi Łowieckiemu „jest konieczne i uzasadnione”.

4.

Główny Rzecznik Dyscyplinarny PZŁ wniósł o „udzielenie wykładni przepisów, w myśl której skrócenie czasów ochronnych nie ma wpływu na ocenę wcześniej dokonanych odstrzałów loch.”

II. Główny Sąd Łowiecki zważył co następuje:

1.

Zgodnie z § 46 ust. 1 Regulaminu postępowania sądów łowieckich i rzeczników dyscyplinarnych jeżeli przy rozpoznaniu sprawy wyłoniło się zagadnienie wymagające wykładni prawa lub budzące poważne wątpliwości i mające znaczenie precedensowe, okręgowy sąd łowiecki może przekazać zagadnienie do rozstrzygnięcia Głównemu Sądowi Łowieckiemu. Chodzi tu o takie zagadnienie, od którego zależy wynik sprawy.

2.

Na tak sformułowane, jak we wniosku, pytanie, nie sposób udzielić odpowiedzi. Żaden z przytoczonych w nim przepisów nie reguluje kwestii, które wywołały wątpliwości składu orzekającego. Wynika z nich jedynie, że odpowiedzialność karna jest uzależniona od obowiązywania, w czasie popełnienia czynu, przepisu sankcjonującego takie zachowanie.

Ani art. 42 Konstytucji ani art. 1 ust. 1 KK nie normują skutków późniejszej zmiany przepisów karnych. Dopatrywanie się w ich brzmieniu tego rodzaju treści jest niedopuszczalną nadinterpretacją przepisów, które są jednoznaczne i których stosowanie nie nasuwa żadnych wątpliwości. Zasada nullum crimen sine lege penali anteriori, co oczywiste, obowiązuje także w łowieckim postępowaniu dyscyplinarnym.

3.

Jeżeli skutkiem zmiany stanu prawnego przed wydaniem orzeczenia byłaby depenalizacja przewinienia łowieckiego to – w braku stosownej regulacji – analogii możnaby doszukiwać się w treści art. 4 § 1 KK normującego skutki zmiany ustawodawstwa. Taka potrzeba jednak w rozpatrywanej sprawie nie zachodzi. Zmiana okresów polowań na lochy wprowadzona rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17.12.2014 r. pozostaje bez wpływu na wynik sprawy. Jest to akt prawny o charakterze „epizodycznym” – skrócenie okresu ochronnego w odniesieniu do loch obejmuje okres od 01.01.2015 r. do 31.12.2016 r. a jego przyczyny są powszechnie znane (afrykański pomór świń oraz szkody w płodach rolnych). Nie sposób przyjąć, jak zdaje się to czynić skład orzekający, że oznacza to abolicję w odniesieniu do przewinień popełnionych w latach poprzednich a tym samym bezkarność sprawców.

Istotą zarzucanego obwinionemu przewinienia łowieckiego, jest, jak to przyjął sąd karny, polowanie w czasie ochronnym (art. 53 pkt 3 w związku z art. 35 b ust. 1 pkt 1 Prawa Łowieckiego). Nieuniknione, dla realizacji celów łowiectwa (por. art. 3 pkt 1 cyt. ustawy) zmiany okresów polowań nie mogą znosić „ustawowej” odpowiedzialności za naruszenie podstawowych zasad ich wykonywania.

4.

Wniosek obrońcy obwinionego, poparty przez Okręgowego Rzecznika Dyscyplinarnego oraz argumentacja zamieszczona w wystąpieniu sądu dyscyplinarnego uzasadniają przypuszczenie, że także inne składy orzekające mogą w zmianie okresów polowań upatrywać depenalizację naruszenia czasów ochronnych. Dla zapobieżenia nieprawidłowej wykładni przepisów Główny Sąd Łowiecki zdecydował o rozstrzygnięciu zagadnienia prawnego w sposób wprawdzie nieadekwatny do sformułowanego przez skład orzekający pytania ale odpowiedni dla wątpliwości, którą Sąd powziął przy rozpoznaniu sprawy.

/-/ Grzegorz Borkowski
/-/ Włodzimierz Kowalczyk
/-/ Jacek Tadych